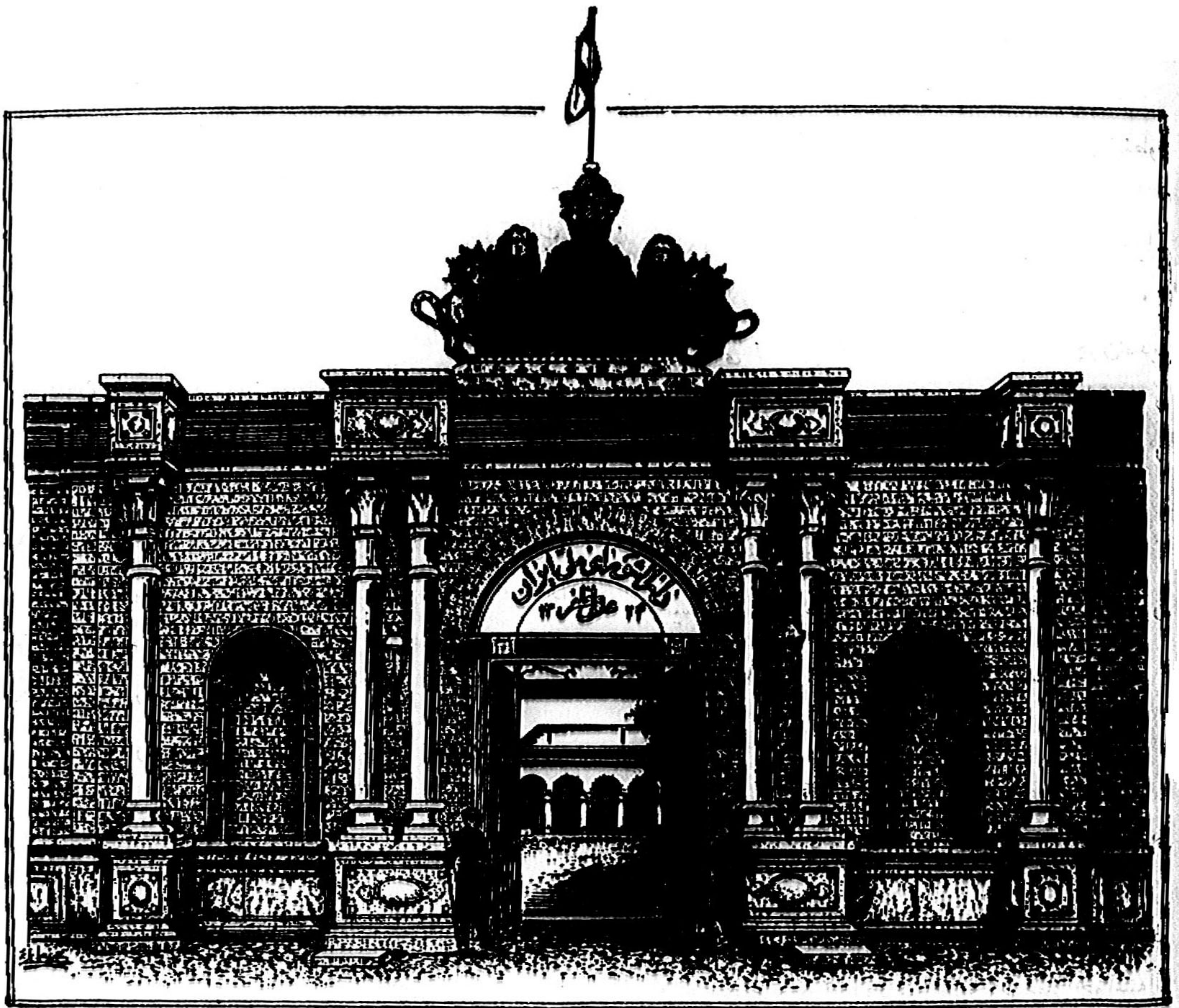

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۹۵</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۶۰</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۶ دیماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۲ رجب المرجب ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ايران سالبانه ده تومان خارجہ « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقاایان ابة الله زاده خراسانی - بنی سلیمان - حاج امین زبئی	۲۲۲۹	۲۲۳۰
۲	بقیه شور نسبت بخر کپسیون بودجه راجع بااستخدام متخصصین مالی	۲۲۳۰	۲۲۴۹

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۶ دیماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۳ رجب المرجب ۱۳۴۶

جلسه ۱۹۵

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقابان: مرضی قلیخان بیات - سید کاظم زردی - خطیبی
 دشتی - بهبهانی - میرزا هاشم آشتیانی - بهار بنی سلیمان
 عدل - میرزا ابراهیم آشتیانی - میرزا حسن خان وثوق

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر ریاست
 آقای پیرایا تشکیل گردید)
 (و صورت جلسه قبل را آقای
 نکمپان قرائت نمودند)

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: حاج علی اکبر امین - محمد ولیخان اسدی ذوالقدر - امام جمعه شیراز - اعظمی - نظام مافی - آقا علی زارع - حاج شیخ بیات - حاج حسن آقا ملک حاج غلامحسین ملک

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: عراقی - بالیزی - میرزا عبدالله خان ونوق دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان: جلالی - قوام شیرازی - عباس میرزا - مدرس

کلالی - بنده را دیر آمده بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده جلسه قبل از اول وقت حاضر بودم غنا میکنم مقرر فرمائید اصلاح شود

رئیس - رسیدگی و اصلاح میشود. صورت مجلس ابرادی ندارد؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

رئیس - چند فقره خبر مرخصی است قرائت میشود (خبر راجع مرخصی آقای آیت الله زاده خراسان این قسم قرائت شد)

آقای حسن آقا آیت الله زاده خراسان نماینده محترم تقاضای غیبت سه جلسه ۱۲ - ۱۴ - ۱۷ را مینمایند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و غیبت ایشان را تصویب و خبر آنرا بمجلس مقدس تقدیم مینماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون سه جلسه است رویم نمیشود مخالفت کنم

(خنده نمایندگان)

رئیس - آقایان که این خبر را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(خبر دیگر راجع مرخصی آقای بنی سلیمان اینطور قرائت شد)

نماینده محترم آقای بنی سلیمان بر اثر کمالت مزاج که آقای دکتر علائی کتباً تصدیق نمودند تقاضای ۲۰ روز مرخصی از تاریخ ۵ دی الی ۲۵ نموده چون تصدیق دکتر معالج را فرستاده بودند کمیسیون عذر ایشان را موجه دانسته مرخصی ایشان را تصویب و خبر آن را بمجلس مقدس تقدیم مینماید

عده از نمایندگان - مخالفی ندارد

رئیس - رای میگیریم آقایان که مرخصی ۲۰ روزه آقای بنی سلیمان را تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد

(خبر ناک راجع مرخصی آقای حاج امین تربتی این قسم قرائت شد)

نماینده محترم آقای حاج امین تربتی که از ۲ آذر الی اول دی ماه ۲۸ روزه اجازه مرخصی خواسته اند و بتصویب مجلس مقدس نیز رسیده بود اکنون رئیس صحیه تربت تلگرافاً بمقام منبع ریاست عالییه مجلس دامت شوکتہ راپورت میدهند که نماینده محترم مشار الیه مریض و نا ۱۵ دی از حرکت ممنوع هستند و تقاضای ۱۵ روز مرخصی نمودند کمیسیون مطابق تلگراف دکتر مشارالیه با مرخصی ۱۵ روزه آقای حاج امین از تاریخ اول دی ماه الی ۱۵ دی ماه موافقت نموده خبر آنرا بمجلس مقدس تقدیم می نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - البته همه آقایان علاقه مندند که بول این مملکت جووری خرج شود که انفع بحال مملکت باشد از این نقطه نظر بنده با این مرخصی ها مخالفت می کنم و عرض می کنم که آقای تربتی يك مدتی مرخصی

داشته اند و باز نمیدانم که چطور شده است که دلشان خواسته است آنجا بمانند و دو مرتبه مرخصی خواسته اند من نمیدانم هر کس دلش می خواهد يك جائی بماند فوراً ناخوش میشود!!! پاریس میروند ناخوش میشوند ولایت شان میروند ناخوش میشوند هر جا میروند ناخوش میشوند. باین ملاحظه با این قسم اجازه های مرخصی مخالف هستم. هم می خواهند استفاده از حقوق بکنند و هم در خانه شان بنشینند بنده با تمام این خبرها مخالف هستم (و هر کدام را هم که مخالفت نمیکند بيك محظوری کبر میکنم). مگر اینکه استفاده از حقوقشان نکنند با اینکه حقوقشان را بيك جای خوبی مصرف کنند

زوار (خبر کمیسیون) - عرض کنم که این شفقت به خودی خود در کمیسیون عرایض تولید نشده است بلکه از آن ماده ۱۲۰ نظامنامه یعنی از شعاع این ماده کسب نور کرده است و عذر موجه را شرط اجازه مرخصی دانسته است. آقای حاج علی اکبر امین را دکتر رسمی تربت حیدریه تلگرافاً بمقام منبع ریاست عالییه عرض کرده است که مریض سخت است و اگر نا ۱۵ روز دیگر حرکت کند برای او خطر دارد. از این نقطه نظر کمیسیون عرایض این اجازه را تصویب کرد و راپورت آن را داد و برای اطلاع نماینده محترم عرض میکنم که خود بنده هم در کمیسیون رأی ندادم ولی بموجب این تصدیق و تلگراف دکتر رسمی کمیسیون این را تصویب کرده است در هر صورت کمیسیون در این خصوص تقصیری نکرده است و مطابق مرقانون عمل کرده است.

رئیس - آقایان که مرخصی ۱۵ روزه آقای تربتی را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. آقای مهدوی راجع بدستور فرمایشی داشتید. فرمائید.

مهدوی - آقایان وزراء گاهی راجع به بعضی از لواج

اقتصادی (اگر احیاناً از کمیسیون امتیازات خلاص شود و بیاید به مجلس) آن طوری که لازم است بعقیده بنده تقاضا و تعقیب نمیکند در صورتیکه کار خوب را باید زود تعقیب کرد که نفع آن عاید عموم اهالی مملکت بشود. يك لایحه چندی قبل راجع بجاه آرزین در نزد و اعطاء امتیاز آن بيك نفر از نجار محترم تقدیم شده و خبر آن از طرف کمیسیون فوائد عامه صادر شده است و چون اگر این کار دائر بشود يك خدمت اساسی باین مملکت است و خیلی برای عوائد مملکت مفید است از اینجهت تقاضا میکنم بعد از این لایحه در درجه اول جزو دستور باشد (عده از نمایندگان - صحیح است)

رئیس - ماده سوم خبر کمیسیون بودجه راجع بمتخصصین مالی مطرح است. پیشنهادها بعضی هایش در جلسه قبل قرائت شد بعضی هایش هم مانده است که حالا قرائت میشود پیشنهاد آقای بامداد (اینقسم قرائت شد)

بماده سوم تبصره را پیشنهاد میکنم: تبصره - دولت مکلف است که نظرات متخصص رادر قسمتهای فوق پذیرفته و بموقع اجرا بگذارد

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده موافقت میکنم با يك قسمت از اظهارات آقای وزیر مالیه و بعضی از آقایان موافقین محترم که میفرمایند نباید بگنفر را اختیارات نامه داد و دیکتاتور کرد از آن طرف هم باید باو مجال داد که با فراغت خاطر پروژه هائی بنویسد و مطالعات بکنند و هر چه بنظرش رسید برای آن چند قسمتی که او را موظف کرده ایم پیشنهاداتی تقدیم کنند بنده عرض میکنم این درست ولی از يك نفر متخصص و مستشار دو جور استفاده میشود: یا باید باو اختیار داد که اجرا کند که این را میفرمائید نه، این قسمت را قبول نداریم بنده هم عرض میکنم بسیار خوب دولت باید نظرات

اورا اجرا کند. مجلس شورای ملی باید مطمئن شود که از باب این بولی که داده میشود بیک نفری که مملکت استفاده از او باید بکند بدو طریق باید استفاده شود یا او باید خودش نظریاتش را اجرا کند که میفرمائید خیر این خوب نیست و او باید فارغ باشد پس آن را که ول کنیم باید از آن طرف معتقد باشیم و بگوئیم که دولت مکلف باشد این چند فقره وظیفه را که در ماده سوم برای این شخص معین کرده اند اجرا کند. حالا شاید در جواب بنده بفرمائید که او چون مطلع بنام مقتضیات مملکت ما نیست و وزرای ما بیک مسئولیتها می دارند ممکن است پیشنهادات او بیک اصطکاک پیدا کند با مصالحی که هیئت دولت در نظر دارند و آن را صلاح ندانند که اجرا کنند

این را هم بنده اصلاح میکنم یعنی ماده ۵ این قضیه را اصلاح کرده است و آن مسئله حکمیت است که در آن جا قید شده است که اگر او بیک پیشنهادی کرد و وزیر مالیه موافقت نکرد قضیه رجوع شود به هیئت وزراء و آنها حکمیت کنند پس بنا بر این این اشکال هم در پیشنهاد بنده وارد نمیشود و بنده پیشنهاد کردم که دولت این چند قسمت وظیفه را که برای او معین کرده است و او را موظف کرده است اجرا کند تا لا اقل استخدام این شخص برین فایده نباشد و گمان میکنم قبول آن هم اشکالی نداشته باشد

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده بیک موضوعی را ناچارم عرض کنم که آقایان بامداد و احتشام زاده و شاید سایرین توجه نداشته باشند و باید توجه کنند و آن این است که عقیده هیئت دولت و اکثریتی که پشقی بان آن دولت است در این مسئله این نیست که مثل سابق ما بیک رئیس کل مالیه بیاوریم و کارها را بدست او بدهیم. این را کاملاً بدانید که مسئله اینطور نیست که بیک رئیس کل مالیه باشد با اختیارات نامه آنها چه اختیاراتی؟ اختیاراتی

علیش که ابدأ اشکالی ندارد اما راجع به قسمت عملیش آنها را تماماً دادیم بجز آنه دار که هر چه که در مالیه شما به بیند و هر چه که شما تصور کنید از عزل و نصب و تعیین و ترقی و فلان و فلان همه با او است و گمان میکنم رو بهمرفته این لایحه خوب لایحه باشد که تنظیم شده است و کمیسیون هم خیلی زحمت کشیده است در این باب

رئیس -- رای میکنیم آقایان که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای حقنویس

(بشرح آتی قرائت شد)

اینجانب پیشنهاد میکنم که در فقره اولی از ماده ۳ بجای (مطالعه) کلمه (نظارت) نوشته شود

حقنویس -- بنده توضیحات زیادی در اینخصوص ندارم برای اینکه توضیحاتی که لازم بود و بنده میخواستم بدم خود آقای وزیر مالیه در جلسه قبل آن توضیحات را در ضمن بیانات منطقی و تقریرات متین خودشان فرمودند و تصدیق فرمودند که مطالعه بی اطلاع معنی ندارد برای این که اگر کسی وارد در بیک جریان نانی نباشد نمی تواند مطالعه کند والا ممکن است بیک اشخاصی اینجانب باشند و در اروپا باشند و ما آنها بگوئیم یا بنویسیم که شما نسبت با امور مالی و اقتصادی ما بیک بروگرام و نقشه هائی بدهید معلوم است این نمیتواند و البته باید وارد در جریان باشد و از جریان امور مطالعه کند و چیز بفهمد و این مطالعه مطلق ممکن است با ساقه که ما بعد از اروپائیان داریم فکر آن ممکن است باو حق ورود و دخول در جریانات ندهند (این بود که بنده پیشنهاد کردم نظارت کند که هم بتواند در جریانات وارد باشد و هم بتواند لوائح مفیده تهیه کند و این مطلب هیچ منافاتی با آن اختیاراتی که برای خزانه دار قائل شده اید ندارد. بنده پیشنهاد کردم که بموجب این نظارتی که دارد و بتواند در جریانات وارد شود و برای سرعت کار

خودش و اخذ نتیجه در آن جریانات نظارت کند و فایده بدهد.

مخبر -- مطالعه در اوضاع مالی و اقتصادی این خیلی چیز ساده است که اگر بخواهید برای اوضاع اقتصادی بیک مملکت بیک قوانینی که مفید باشد تهیه کند و بیک اقدامات مفیده بکند باید بیک شخص عالمی را جلب کنید که مطالعات خودش را بکند بعد از روی معلومات خودش بیک پروژه هائی تهیه کند و بدهد ولی نظارت در اوضاع مالی و اقتصادی را بنده نمیدانم چطور میشود؟ تصور این را بنده نکردم. آیا مقصود این است که بیاید اوضاع اقتصادی و مالی ما را نگاه کند؟ این بالاخره چه جور صورت عمل پیدا می کند؟ این شخص عالم بر فرض اینکه نظارت در اوضاع اقتصادی و مالی ما هم کرد با این طرز و وضعیت فعلی عجبالتاً ما بیک کسی را میاوریم که با این وضعیت نگاه کند؟ اینها را بنده نمیدانم چطور میشود تصور کرد؟ در هر صورت این پیشنهاد بعقیده بنده غیر عملی است و بر فرض اینکه عملی هم باشد نازه بی نتیجه است

ما بیک نفر را میخواهیم در وضعیت فعلی مالیه ما مطالعه کند و راه بهتری بنا نشان بدهد که ما آن طریق جدید را اتخاذ کنیم و تصور میکنم آن نظارتی که آقای پیشنهاد کرده اند از حیث نظارت مادی در جریانات روزانه وزارت مالیه باید او را در مورد خزانه دار پیشنهاد بکنند شاید دولت هم موافقت کند

رئیس -- آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

چند نفری برخاستند

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای احتشامزاده

این طور خوانده شد

پیشنهاد میکنم باخر فقره دوم ماده سوم اضافه شود و اصلاح تشکیلات ادارات و دوا بر مالیه مطابق مقتضیات و احتیاجات مملکتی

رئیس - در جلسه سابق خوانده شده بود، پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا

مضمون ذیل خوانده شد

در ماده سوم فقره چهارم بطریق ذیل تنظیم شود:
نهیة کلیة نظامنامه‌های اجرائی دایر بوصول و پرداخت و تجدید نظر در نظامنامه‌های فعلی و انجام خدماتی که مربوط بصلاحت مشارالیه باشد و از طرف دولت مراجعه شود

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - اینجا البته بنظر آقایان رسیده است که در فقره چهارم ماده سوم اینطور مینویسد «انجام هر خدمتی که مربوط بصلاحت مشارالیه و از طرف دولت مشارالیه ارجاع میشود» این چندکله به عقیده بنده خیلی ناقص است و بطوریکه پیشنهاد عرض شده است بعقیده بنده این منحصص عالی‌مقام که می‌آوریم و وظایفی که برای او معین کرده‌ایم یک رشته از وظایفی که بنده مهمتر از همه میدانم: ای‌ان تجدید نظر است در نظامنامه‌هایی که در وزارت تهیه است اکثر اوقات ملاحظه می‌فرمائید که اجرای قانون بر می‌خورد بیک نقایص و مشکلات بواسطه وضع نظامنامه‌ها، چنانچه در اکثر موارد در مجلس شورای ملی شکایت شده است و در کمیسیون‌های مربوطه هم این مسئله کاملاً تحت مطالعه در آمده است و بعلاوه در اکثر موارد هم ذکر شده است که باید نظامنامه را بیاورند و با اطلاع کمیسیون قوانین مالیه تدوین کنند و هرگز هم نشده است چنانکه تاکنون ما ندیده‌ایم که در این مدت یک نظامنامه یک بندی یا یک ماده نظامنامه بکمیسیون قوانین مالیه آمده باشد از این نقطه نظر است که این منحصص عالی‌مقام که می‌آید با این که قائل هستیم که خیلی هم فارغ البال باید باشد و در جریانات امضائی و مکاتبی آرایش پیدا نکنند بعقیده بنده منافات ندارد و این کاریکی از وظایف حتمیه او است و خیلی خوب هم میتواند از عهده بر آید

رئیس - آقای باسائی

باسائی - اولاً خوب بود حضرت والا ماده سیزده این قانون را میخواندند که در آنجا نوشته است «برای اجرای مدلول مواد فوق نظامنامه‌های لازمه از طرف خزانه دار کل با جلب نظر منحصص مالی تهیه و پس از موافقت و امضای وزیر مالیه لازم الاجرا خواهد بود بالاخره اگر نظامنامه‌هایی باید تهیه بشود با جلب نظر منحصص مالی باید باشد اما اینکه فرمودید اجازه بدهیم منحصص تجدید نظر در نظامنامه‌های ماضیه بکند بنده خیلی تعجب میکنم از آقای، چه نظامنامه؟ کدام نظام کدام نظامنامه رسمیت دارد؟! نظامنامه که راجع به تجدید تریاک نوشته اند چه ربطی دارد بمجلس؟ شما میخواهید آنها را قانونی بکنید؟ ما حاضر نیستیم اینها تمام باید بیاید بمجلس تا بصورت قانونی در آید» اگر ما بگوئیم این منحصص در آنها تجدید نظر کند اجازه ضمنی است و تقریباً تصویب ضمنی آن نظامنامه‌ها است که همه اش بر خلاف قانونست

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - رای میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب نشد

پیشنهاد آقای عمادی:

بنده پیشنهاد میکنم فقره چهارم از میان وظایف در ماده سه حذف شود

رئیس - آقای عمادی

عمادی - مقصود بنده این است «این انجام هر خدمتی یعنی چه؟ اگر آن وظایفی که (آقای مخبر توجه کنند جواب بگویند) اگر آن وظایفی است که برای آن وظایف او استخدام شده است خوب این را مسلماً باید انجام بدهد...

حاج آقا رضا رفیع - صحیح است

عمادی - اگر ما بگوئیم باینکه خیر علاوه بر آن وظایفی که او برای آن استخدام شده است علاوه بر آن یک وظایف دیگری هم که از طرف دولت باو ارجاع شود باید انجام بکند این یقیناً معنی ندارد، بالطبع معنی ندارد.

رفیع - صحیح است

عمادی - خوب، لهذا بنده این را زیادی میدانم وظایفی که برای او معین شده است و آن وظایف در سه ماده ذکر شده است.

رفیع - صحیح است

عمادی - و این یک امری زائیدی است

رفیع - صحیح است

عمادی - التفات میکنید آقای مخبر؟

شیروانی - بلی، بلی

عمادی - اینست که عقیده من اینست که این باید بکلی حذف بشود

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - عرض کنم خدمتتان برای اینکه ما زیاد از این مردم مستفید شویم این فقره چهارم لازمست از نقطه نظر اینکه شاید بعقل دولت یک چیزی رسید، یک پیشنهادی داشته باشد این شخص باید وظیفه داشته باشد که پیشنهادی که باین شخص میکنند اطاعت بکند اگر این وظیفه را از این آدم برداریم ممکن است کمتر موفق بشود بآن خدمات خودش و اگر شرکت کند در امور ولوایچی که هیئت دولت تنظیم میکنند گمان میکنم بهتر باشد خوب است آقایم موافقت کنند که این فقره چهارم باشد

رئیس - رای گرفته میشود، آقایانیکه پیشنهاد آقای

عمادی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد.

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که عبارت ذیل را در آخر فقره سیم از ماده سیم اضافه کنیم
«اصلاح ترتیب ادارات مالیه و تقلیل مخارج و حسن جریان امور مالی و اقتصادی و لغو کردن ادارات زاید»
فیروز آبادی

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - عرض میشود بنده این پیشنهاد را برای این کردم، چون همه میدانند که در ادارات از بس مردم رفته اند و فشار آورده اند و خواهش کرده اند بزور و خواهش آمده اند یک شغل بی نتیجه ای بآنها داده اند و اینها همه اسباب زحمت شده اند باین معنی که یک کاری که شخص دارد وقتی که راجع باین ادارات میشود در ادارات در هر اطاقی ده پانزده نفر هستند (یک رئیس است و جمعی هم دورش جمعند) و باید یک کاری بآنها رجوع شود که بگویند اینها کار میکنند. مثلاً یک کاغذی که بیک اداره رجوع میشود که همان شخص اولی میتواند جواب آرا بدهد بملاحظه اینکه اینها یک کاری کرده باشند و کاغذی حرام کرده باشند این کاغذ را دست بدست میگردانند از این میز و صندلی بان میز و صندلی و از بس صندلی و میز زیاد است گاهی کاغذ کم می شود نتیجه ای هم نمیگیرند باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم چون این داخلی های خودمان با بملاحظه یا بوسائل دیگر یا بوسائل که بجهت آنها فراهم میشود گوش میدهند و اینها را نمیتوانند خارج بکنند بلکه همه روزه یک عده بر آنها می افزایند شاید از وجود اینهایی که می آیند ما بتوانیم از این اداره های زائد و تعویق کار مردم و این حقوقهای ترفاف گرفتن خلاص بشویم و آنها بتوانند ادارات زائد را لغو کنند و اشخاص را بکارهای دیگر بگنجانند و جاهای دیگر هر جا صلاح می دانند بفرستند که این ادارات (هر جا که انسان وارد میشود مثل اینکه جمعیت در مسجد و حمام پر شده باشند

بر شده اند) خالی شود آخر آن-ا چه میکنند هیچ یک کاغذی که بانجا رجوع میشود برای اینکه این بیکارها کار کنند این کاغذ را رجوع میکنند بآن صندلی بآن صندلی بآن صندلی آخر هم کاغذ کم میشود باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم که این متخصص مالی حق داشته باشد چون او دیگر ملاحظه نمیکند این ادارات زائد را لغو بکنند و اجزایش را بفرستند بکارهای دیگر

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اولاً آقا مطالعه بکنند که این عبارات يك دفعه تو هم زود که عمل را بآن توجه میدهد نه به پیشنهادات برای اصلاح ترتیب ادارات... است اصلاح بدست او است و ثانیاً من تعجب میکنم معنی اصلاح چه چیز است؟ معنی اصلاح کردن اینست که اگر زوائیدی دارد از بین برد و اگر زوائیدی ندارد بحال خودش باقی بگذارد معنای اصلاح کردن يك خانه ای که خراب است اصلاحش اینست که زوائیدش را از بین برد و آنچه که زوائد نیست بجای خودش باقی بگذارد اینست معنی اصلاح، این هم در خود کله هست دیگر محتاج بذکر نیست

فیروز آبادی - بنده توضیحی دارم اشتباه شده است رئیس - رأی میکنیم آقایان که قابل توجه میدانند این پیشنهاد را قیام فرمایند

آقای فیروز آبادی برخاستند

رئیس - شد

پیشنهاد آقای مدرس

پیشنهاد میکنم وظیفه چهار نوشته شود نظارت بر جمع و خرج تمام مملکت مدرس - عرض میشود که دولت آن اموری که راجع بود بر رئیس مالیه سابق تقسیم بندی کردند يك چیزهای

شخص خزانه دار نظارت در جمع و خرج داشته باشد يك معنی کاملی نخواهد داشت اینست که پیشنهاد کردم وظیفه چهارم نظارت در جمع و خرج مملکت باشد

وزیر مالیه - در موضوع نظارت در جمع و خرج هر روز که اینجا مذاکره شد بنده مفصلاً عرض کردم. نظارت در جمع و خرج مستلزم تمام وظایف دیگر است والا نظارت در جمع و خرج ممکن نیست و چنانکه اظهار شد ما نمیخواهیم کارهای اجرائی و جاری را باین متخصص تحمیل کنیم پس در این صورت نظارت در جمع و خرج این معنایی که آقا در نظر دارند کاری نیست که متناسب با این متخصص باشد و از آن طرف همان طوریکه عرض شد برای اینکه این متخصص با عملیات و اجرائیات مساس داشته باشد راه های دیگری هم غیر از نظارت در جمع و خرج هست و در مواد بعدی ما فراهم کرده ایم و باز تکمیلش میکنیم من جمله همین نظری را که آقا راجع بقتضی دارند یکی از نظر بنایست که خود بنده تأیید میکنم و قبلاً هم در نظر گرفته شده و با يك ترتیبی در ضمن ماده پنج و شش نامین خواهیم کرد و اینکه فرمودند خزانه دار چون خودش هم گیرنده است و هم پردازنده نظارت نمیتواند بکند این بعقیده بنده مورد ندارد بجهت اینکه آن نظارتی که او دارد در آنجا وظیفه خاصی است و آن وظیفه هیچ مانع از آن وظایف دیگرش نیست سابق هم اینطور بود. چرا؟ برای این که سابق که ما رئیس کل مالیه داشتیم خزانه دار مسئولیت خاصی نداشت و تمام مسئولیتها و تمام اختیارات متمرکز شده بود در رئیس کل مالیه نظارت هم داشت

مدرس - حق همان بود

وزیر مالیه - حالا در حقیقت این يك وظیفه است که ما میدهیم بخزانه داری که می آوریم و او اعمال این وظیفه را در آن حدودی که برای او معین میشود خواهد کرد و کافی خواهد بود برای انجام مقاصد ما

ما از متخصص بایستی يك نتایج دیگری بگیریم ولی در ضمن اصلاحاتی که میکنیم برای اینکه نظر او مساس بعملیات داشته باشد ترتیبی قرار میدهیم که او اطلاع پیدا کند و اگر يك چیزهایی بنظرش میرسد اینها را بوزیر مالیه میگوید که بخزانه دار گفته شود ولی اگر مادر قانون نوشته ام نظارت در جمع و خرج این يك وظیفه است مسئولیت آور و باید تمام اسباب انقبای این مسئولیت را فراهم کنیم آن وقت تمام چیزها را فراهم کنیم آن وقت تمام چیزها را باید امضاء کند خودش باید تطبیق کند و تمام مسئولین باید در تحت نظر و زیر دست او باشند و در این صورت باز تمام وقتش گرفته شده است پس آقا موافقت فرمایند که ما این قسمت نظارت را بگذاریم برای خزانه دار چون نظر یکی است و مقصودی هم که آقا دارید هیچ کس مخالفت ندارد ما برای این متخصص تمام وسائل را می خواهیم فراهم کنیم آن را هم فراهم میکنیم

مدرس خوب اگر تصریح میفرمایند آنجا بنده مضایقه ندارم پس میکنیم و باید آنجا تصریح بشود پیشنهاد آقای دیبا

پیشنهاد میباید در ماده سوم تبصره ذیل علاوه شود: تبصره - دولت مکلف است وسائل علم و اطلاع و احاطه متخصص مزبور را نسبت بوضعیت و جریانات امور مالی کاملاً فراهم و بمعرض مطالعه مشارالیه بگذارد مخبر - عرض میکنم این پیشنهاد را با پیشنهادهای دیگر که هست با ماده بموافقت آقای وزیر مالیه تقاضا میکنم که بکمسیون ارجاع بشود که آنجا ماده را اصلاح بکنیم و دو مرتبه تقدیم کنیم

وزیر مالیه - بنده هم موافقت می کنم با ارجاع به کمسیون

رئیس - مراجعه می شود به کمسیون ماده چهارم

(اینطور خوانده شد)

ماده ۴ - دولت در موقع تهیه بودجه عمومی مملکت

و تصمیم بدادن امتیازات و ایجاد هرگونه تمهیدات مالی قبل از تحصیل اعتبارات لازمه بامتخصص مزبور مشورت خواهد نمود

وزیرمالیه - اجازه میفرمائید، اگر آقایان مساعدت میفرمایند حالا که ماده سوم که اساس وظایف متخصص بود مخیر محترم کمیسیون ارجاعش را بواسطه این تبصره ای که آقای دیبا پیشنها کرده بودند بکمیسیون بودجه خواستند بنده تصور میکنم که ماده چهار و ماده پنج را هم مذاکره و بحثش را برای بعد از مراجعه کمیسیون بگذاریم برای اینکه ممکن است يك چیز هائی در آنها باشد که بهم ارتباط داشته باشد و اگر آقای رئیس اجازه میفرمایند و مانع نظامنامه ای ندارد ممکنست آن ها را هم به کمیسیون بفرستند که این قسمت که مطالعه میشود همه با هم بشود برای اینکه با هم ارتباط کلی دارند .

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - پس ماده شش مطرح است (اینطور خوانده شد)

ماده ششم - خزانه دار کل ریاست اداره ای را که بعنوان خزانه داری کل در وزارتمالیه تشکیل شده است دارا خواهد بود

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - عرضی ندارم .

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده عرضی ندارم .

بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد

رئیس - مخالفی ندارد؟

(گفته شد خیر)

رئیس - رای گرفته میشود بماده ششم آقایان موافقین قیام فرمایند (غالب نمایندگان برخاستند)

مدرس - با این ماده متناسب است

بامداد جایش اینجا است

وزیر مالیه - پیشنهاد ها خوانده شود ببینیم

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده موافقم يك تبصره پیشنهاد کرده ام میفرمائید قرائت شود توضیح بدهم

رئیس - آقای دیبا

دیبا - بنده در این لایحه راجع بخزانه داری هرچه مطالعه کردم راجع بحفظ و نگاهداری اموال دولتی هیچ ندیدم در صورتی که از وظائف مهمه خزانه دار حفظ و نگاهداری اموال دولتی است و بنده عقیده ام اینست که این جمله در این ماده افزوده شود مأمور (حفظ و نگاهداری اموال دولتی و) وصول و تمرکز عایدات الی آخر ، پیشنهادی هم عرض کرده ام

رئیس - پیشنهاد ها قرائت میشود

پیشنهاد جمعی از آقایان

ما امضا کنندگان ذیل پیشنهاد میکنیم ماده هفت بطریق ذیل اصلاح شود خزانه دار کل مأمور وصول و تمرکز کلیه عایدات نقدی و جنسی دولت و جمع آوری عوائد کلیه مأمورین صاحبجمع و کلیه وجوهی که بموجب قرار دادها و امتیازها باید بدولت برسد و نظارت و تقییش در کلیه مخارج مملکتی خواهد بود

(محمد تقی طباطبائی - محمد ابراهیم اهری - میرنماز ضیاء - فرمند - آیه الله زاده خراسانی - فرشی -)

رئیس - آقای بروجردی

بروجردی - بنده عرضی ندارم

ضیاء - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید

ضیاء - رفقای بنده که در این لایحه مخصوصاً مطالبه زیاد کرده اند همانطور که سایر آقایان نمایندگانشان هم نظر خاصی باید نسبت بلوایح دولت مخصوصاً این لایحه داشته باشند مطالعه فرموده اند دیده اند که این تکالیفی که معین شده است در پیشنهاد يك مصالح و منافی برش مترتب است . در قسمت نظارت در جمع و خرج اینجا نظر آقایان بین ماده هفت و ماده هشت بود . اما اصول وظایف و تکالیف خزانه دار همان طوری که آقایان ملاحظه میفرمایند در ماده هفت تصریح شده است . اول مأمور وصول و تمرکز کلیه عایدات نقدی و جنسی دولت است . این يك وظیفه دوم مأمور جمع آوری عوائد کلیه مأمورین صاحب جمع و کلیه وجوهیکه بموجب قرار دادها و امتیازها بدولت برسد این هم يك وظیفه حالایك وظیفه دیگری که هم دولت متوجه او است (و شاید در ضمن تنظیم لایحه فوت شده است از نظر دولت) و هم نمایندگانش محترم کاملاً متوجه هستند وظیفه نظارت در جمع و خرج است این يك وظیفه هم علاوه میشود بر سایر وظایف خزانه دار و جای تصریح و اظهارش در همین ماده هفت است این است که رفقا پیشنهاد کرده اند در ضمن ماده هفت علاوه بر وظایف خزانه دار وظیفه نظارت در جمع و خرج هم ذکر شود

مخبر - این نظریه برای همه هست دولت هم این نظر را دارد کمیسیون هم این نظر را دارد فقط مذاکره در جای عبارت و طرز عبارت است . اگر آقایان صلاح بدانند تمام پیشنهادها و پیشنهاد آقای مدرس بکمیسیون ارجاع شود که در اینجا يك ماده صحیح و کامل تنظیم شود چون این نظر برای همه هست

وزیر مالیه - بنده هم موافقم

رئیس - ماده هشتم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده هشتم - هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی یا جنسی از خزانه داری کل تأدیه نخواهد شد مگر بموجب

درخواستهای صادره که از طرف اداره محاسبات وزارت مالیه حواله شده و باوضای وزیر مالیه رسیده و در حدود اعتباراتی باشد که از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده باشد و همچنین هیچگونه اجازه پرداخت جدید در حدود اعتبارات مصوبه صادر نخواهد شد مگر اینکه پس از وضع مبلغ و مقدار حوالجاتیکه قبلا صادر شده است معلوم شود که مبلغ و مقدار لازم برای پرداخت حوالجات جدید موجود است

رئیس -- آقای شریعت زاده

شریعت زاده -- موافقم

رئیس -- آقای فیروزآبادی

فیروز آبادی -- بنده اینجا يك نظر مخالفتی در آن قسمت آخرش دارم که نوشته : در حدود اعتبارات مصوبه صادر نخواهد شد مگر اینکه پس از وضع مبلغ و مقدار حوالجاتیکه قبلا صادر شده است . اینجا خوبست الا هم فالاهم باشد . مقصود این است که هر روزه حواله ندهند وقتی پول نداریم این خیلی خوب است ولی يك خرج لازم هم ممکن است پیدا شود که آن خرج اهمیتش از تمام خرجها بیشتر و فوری تر است اگر بلك تبصره ای اضافه میشد که : مگر در صورتیکه ضرورت آن خرج بعدی ظاهر و معلوم باشد . هر چند بفرمایش بعضی این لباس را بهمه شاید بپوشانند

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است

رئیس -- آقای نامداد

نامداد -- بنده با این ماده موافقم مثل ماده هفت فقط می خواهم خاطر آقایان را متوجه باین مطلب کنم که اجازه مجلس شورای ملی يك طوری در این ماده باشد که تمام قیود بان برنجورد و خزانه دار موظف باشد که فقط در حدود تصویب مجلس شورای ملی حوالجات را بپردازد اینجا هم در ماده هست ولی بنده فقط يك تغییر عبارتی درخواست میکنم اگر آقایان موافقت بکنند .

اینجا نوشته شده است . و در حدود اعتباراتی باشد که از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده . بنده عرض میکنم در حدود اعتباراتی که از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده کله (مخارج مملکتی) اضافه شود اگر قبول میفرمائید این بنظر بنده بسیار خوب است
مخبر -- این طوری که آقای نامداد فرمودند شاید سلیس نباشد ولی منظورشان را بنده فهمیدم مقصود این است (حوالجات و درخواستهایی که صادر میشود) این جمله قبل از «در حدود اعتباراتی باشد که از طرف مجلس شورای ملی میباشد» نباشد قبلا اعتبار تصویب مجلس شورای ملی را قید کنند بعد صدور در خواست و حواله را متفرع بان کرده باشد بنا بر این اگر صلاح بدانند ماده اینچور میشود ؛ هیچگونه مخارج مملکتی اعم از تقدی و یا جنسی از خزانه داری کل نادیه نخواهد شد مگر در حدود اعتباراتی باشد که از طرف مجلس شورای ملی تصویب و بموجب درخواستهای صادره ای که از طرف ...

رئیس -- آقای تقی زاده

تقی زاده -- بنده میخواستم عرض کنم در اینجا با این تصمیمی که اخذ شد منطقی و متناسب این است که این دو سه ماده متناسب بجزانه دار یا پیشنهادها برود به کمیسیون و دلیلش این است که پیشنهاداتی که راجع بماده سوم است تمام خوانده نشد و رجوع شد به کمیسیون بر حسب تقاضای آقای وزیر مالیه و همینطور ماده چهارم و پنجم بعضی آقایان در ضمن مذاکراتشان واضح شد که نظر باین داشتند که بعضی از این اعتبارات که برای خزانه دار داده شده شاید رجوع شود به مستشار مالی البته عرض نمیکم که در مجلس قبول شد شاید پیشنهاد هائی که در این زمینه شد بعضی رد شد و بعضی معوق ماند ولی برای اینکه در کلیه این کارها نظر بشود اگر در کمیسیون در ماده سه و چهار و پنج يك اصلاحی کردند که آن اصلاح مستلزم این شد که يك تجدید نظری در ماده راجع به خزانه دار یا به ~~کسر~~ یکی از

موادش با اضافه یکی از موادش بشود آنوقت این متناسب نمیشود وقتی این مواد را اینجا بگذاریم این پیشنهادها صورت نخواهد داشت که در کمیسیون دوباره تجدید نظر بشود بنده تصور میکنم بهتر این باشد ماده ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ را بگذاریم و تحریر جدیدی که در کمیسیون با موافقت نظر آقایان و با دقتی که خود کمیسیون دارد در عبارتش میکنند آن وقت تنقیح شده با مواد سوم و چهارم و پنجم بیاید و بزودی از مجلس بگذرد و الا غیر متناسب خواهد بود .

وزیر مالیه -- بنده تصور میکنم که ما چون نبایستی انلاف وقت کنیم بایستی سعی کنیم این قانون مهم خیلی زود بگذرد علی الخصوص که آقایان نباید فراموش بفرمایند که پرروز يك تبصره در قانون ریاست کل مالیه قبول کردند و دولت را مکلف کردند که در سه ماه این کار را انجام بدهد . درست است ؟ در این صورت ما نباید بگذاریم وقتمان تلف بشود . اگر يك چیزی لازم باشد که بکمیسیون برود ملاحظه فرمودید که بنده موافقت کردم با ارجاع به کمیسیون و ماده سه و چهار و پنج را هم خود بنده تقاضا کردم و آقای مخبر کمیسیون بودجه هم با بنده موافقت کرد این مطلب خوب باید توضیح شود که هیچ این تقاضای ارجاع به کمیسیون از تقاضای نظر این نبود که ما از اختیارات خزانه یعنی اختیارات اجرائی حاضر شدیم چیزی را در کمیسیون بحساب متخصص بگذاریم ! این نبود در صورتیکه این نیست پس باید به بینیم موادی که اینجا نوشته شده است ، اصلاحاتی که در خود این موادی حد نفسه میشود چیزی است که محتاج با رجوع بکمیسیون باشد یا خیر ؟ بنده در این ماده هشت مذاکراتی که میشود و اصلاحاتی که مذاکره میشود اینها را هیچکدام محتاج اینکه به کمیسیون برود نمیدانم غیر از اینکه در همان تلف شود همینجا مذاکره میکنیم و اصلاح می کنیم و تمام شود و آن دو سه ماده ای که در کمیسیون

هست یکی دو روزه تمام کنند و بیاوریم به مجلس که این قانون تا هفته نو از مجلس بگذرد ، پس بنا بر این بنده میخواهم از آقای تقی زاده تقاضا کنم که موافقت کنند از برای اینکه بنده عرض میکنم این نظری که ایشان اظهار میکنند یعنی ارجاع به کمیسیون اگر مبتنی بر آن مطلب است که در اختیارات خزانه دار تغییراتی داده شود نخواهد شد . پس خوبست موافقت با این نظر بکنند برای اینکه در تمام ماده سوم و چهارم این نظر اظهار شده

رئیس -- پیشنهاد آقای کازرونی

(شرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۸ بر گردد بکمیسیون که پس از ملاحظه و مطالعه مواد ارجاع شده بکمیسیون تجدید نظر شده بمجلس بیاید

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی -- عرض کنم چندان توضیح ندارد چون آقایان يك پیشنهادی کردند راجع به نظارت خزانه دار کل در جمع و خرج مملکت و این معلوم نیست که آیا آن پیشنهاد مربوط میشود بماده هفت یا هشت ؟ البته باید در این يك نظری بشود ماده هشت با ماده هفت هر دو راجع بوظایف خزانه دار است این است که بنده پیشنهاد میکنم که این ماده هم برای اینکه وقت بیهوده تلف و ضایع نشود برود به کمیسیون چون مربوط به ماده هفت است آنجا تجدید نظری بشود آن پیشنهادی را که دولت و آقای مخبر موافقت داشتند به بینند جایش کجاست ؟ آیا در ماده هفت است یا ماده هشت ؟ آنوقت بیاورند به مجلس .

رئیس -- آقای حاج آقا رضا

حاج آقا رضا رفیع -- اولاً آقا باید التفات بفرمایند و بدانند نه در کمیسیون بودجه اکثریت کمیسیون و نه اکثریت مجلس هیچکدام از ما حاضر نیستیم که این اختیارات خزانه دار را بدهیم به دیگری من جربالمجرب

حلت به اندامه . ما تجربه آموخته ایم دیدیم چه سر این مملکت آمده است از آن نظارهای بی ربط بالاخره اینچور لایحه را تنظیم کردیم .

مدرس - آنچور صلاح بود رفیع - و این لایحه هم دو شوری است (بعضی از نمایندگان - بکشوری است) بله این لایحه يك شوری است . بالاخره حالا وقتش گذشته و بالاخره فراموش نفرمائید که آقای مدرس يك تبصره را پیشنهاد کردند و دولت را مکلف کردند در ظرف سه ماه مستخدمین را استخدام کنند بنده عرض می کنم خوب بود در این لایحه آن تبصره را پیشنهاد می فرمودند و دولت را مکلف میکردند . خود شما اسباب تاخیر کار را فراهم میکنید و هر روز عقب می مانیم . ما چندین جلسه وقت گذرانده ایم حالا هم اجازه نفرمائید آن ماده هائی که درش حرفی نیست بگذرد و آنهائی هم که رفته به کمیسیون در آنجا که حرفشان را زدند می آید تمام میشود باید آقا اهل عمل باشید . آقا حالا این ماده را پیشنهاد بکنید يك نفر دیگر ماده دیگر را هم اش میورد به کمیسیون اینکه نمیشود .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای کازرون آقابانیکه قابل توجه میداند قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد ها قرائت میشود پیشنهاد جمعی از آقابان (بشرح ذیل خوانده شد)

ما امضاء کنندگان ذیل پیشنهاد میکنیم ماده ۸ بترتیب ذیل اصلاح شود .

هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی و یا جنسی از خزانه داری کل تأدیبه نخواهد شد مگر بموجب درخواستهای صادره که از طرف اداره محاسبات و زار مالیه حواله شده و بامضای وزیر مالیه رسیده و در حدود اعتباراتی باشد که هر ساله (الی آخر) فرشی . ابراهیم ضیاء . محمد معظمی

و جمعی دیگر .

رئیس - آقای ضیاء

ضیاء - کازرون اشاره فرمودند باینکه خوبست آن منظور نظارت در جمع و خرج راجع به ماده هشتم باشد در حالتی که اگر آقا ثانیاً مراجعه فرمایند و همچنین سایر نمایندگان که احتمال میدهند شاید مربوط به ماده هشت باشد درست ملاحظه فرمایند خواهند دید که ماده هشت بیان تکلیف است اما ماده هفت بسط و ایجاد تکلیف است در ماده هفت گفته شده است خزانه داری کل مأمور است به تکالیف و وظایف تمام شد تکالیف و وظایف معین شد اما در ماده هشت گفته میشود که هیچگونه مخارجی نخواهد شد مگر اینکه از تصویب مجلس گذشته باشد مگر اینکه چه شده باشد و رسیدگی شده باشد حوالجاتش . پس این ماده هشت بیان تکلیف است پس از این نقطه نظر اگر نمایندگان محترم بآن موافقتی که دولت دارد راجع بنظارت در جمع و خرج تصور میکنند مربوط به ماده هشتم است اینطور نیست ماده هشت بیان تکلیف است باین جهت جمعی از آقابان پیشنهاد کرده اند که هر ساله در حدود اعتباراتی که از تصویب مجلس میگردد . این کلمه « هر ساله » علاوه شود . درست در همان ماده ۴ خزانه داری سابق که این آن ماده اینجا نقل شده است این کلمه هر ساله را دارد (در صفحه ۳ + ۶ ماده چهارم ملاحظه فرمائید) البته معلوم است با صراحتی که ماده دارد این است که اعتباراتی که از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد یعنی هر ساله بگذرد له اعتباراتی که امسال گذشت برای همیشه و دولت البته همچو نظری ندارد این است که امضاء کنندگان پیشنهاد کرده اند که « هر ساله » علاوه شود بعد از آن فرازی که مربوط است باعتبار آن که از تصویب مجلس میگردد و در حقیقت عبارت ماده اینطور خواهد شد که : هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی و یا جنسی از خزانه داری کل تأدیبه نخواهد شد مگر بموجب

در خواستههای صادره که از طرف اداره محاسبات وزارت مالیه حواله شده و بامضای وزارت مالیه رسیده و در حدود اعتباراتی باشد که هر ساله از طرف الی آخر . « هر ساله » باید باشد

مخبر - عرض کنم که اساس نظر نماینده محترم و پیشنهاد دهندگان را خودشان همالطوریکه تذکر دادند قانون اساسی و قانون محاسبات عمومی و اغلب قوانین مملکتی و حتی بودجه هائی که همه ساله از مجلس شورای ملی میگردد تأمین کرده است . بودجه مملکتی بودجه مصوب معنایش این است که بودجه يك سال را مجلس تصویب کرده است این تکرار قانون را در هر جا بنده تصور نمیکنم که قانون را محکم کند بلکه متزلزل میکند و اما يك اشکال پیدا میکند اگر این کلمه هر ساله را بگذاریم اینجا . آقابان الان چندین فقره لوایح مالی تصویب کرده اند که دولت در چند سال باید تأدیبه کند مثل راه آهن سیم کشی ذوب آهن امثال این اعتبارات را برای يك ساله تصویب کرده اید ؟ برای این تصویب کرده اید که در چند سال خرج شود . آیا میخواهید اینها همالطوریکه فرمودید در ضمن بیان تکلیفشان نباشد ؟ این البته غلط است . و شما هم نظر ندارید . البته نظر این است که آنها هم در تحت کنترل و نظارت او باشد . اگر ما اینجا لفظ هر ساله را بگذاریم ممکن است دچار اشکال بشود و نتواند ان قبیل لوایح را نظارت بکنند در صورتیکه مکرر خواهد آمد که ما يك لوایحی برای خرج تدریجی لازم داریم و آن منظور اساسی آقا که باید هر ساله بودجه مملکتی بتصویب مجلس برسد آن چیزی است که قانون اساسی و سایر قوانین تصریح کرده است پس استدعا میکنم که اصلاً این پیشنهاد را پس بگیرند . چون منظور آقابان ممکن است متزلزل شود

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقابانیکه قابل توجه میدانند . قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای مدرس (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده هشتم قبل از لفظ همچنین نوشته شود که آنچه پرداخت میباشد نظارت نموده که در محل خود صرف شود

وزیر مالیه - ماده هفت بر کشت بکمیسیون برای همین کار

رئیس - آقای مدرس

مدرس - آنجا چنانکه فرمودند انشاء است وظیفه ندارد آقابان اگر صلاح بدانند جایش اینجا است یعنی در ماده هشت که تکالیف خزانه دار باشد

بامداد - در ماده هفت تأمین میشود

مدرس - اگر آنجا باشد بهتر است بسیار خوب مضایقه ندارم پس میگیرم تا آنجا مذاکره شود

رئیس - پیشنهاد آقای احتشامزاده

(بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۸ پس از عبارت « و بامضای وزیر مالیه رسیده » نوشته شود « و صحت خرج در آن تصدیق شده و تبصره ذیل اضافه شود

تبصره - تصدیق و تطبیق در خواستههای فوق الذکر بوسیله مأمورینی بعمل میآید که وزیر مالیه با موافقت رئیس اداره محاسبات کل تعیین خواهد کرد

رئیس - آقای احتشامزاده

احتشامزاده - البته تصدیق و تطبیق امضا يك چیزی است که در مملکت ما خیلی سابقه دارد و یکی از وظایف دیوان محاسبات است بعد کمیسیون تطبیق حوالجات که همین مجلس انتخاب کرد که این وظیفه را داشت حتی در این اواخر هم در وزارت مالیه يك کمیسیون مأمور اینکار هستند بنده چون این موضوع را خیلی اهمیت میدهم معتقد هستم هر حواله و درخواستی که صادر میشود قبلاً بایستی در يك هیئتی رسیدگی و تطبیق شود که معلوم بکنند این حواله ای

که صادر شده مطابق با قوانین هست یا نه این است که بنده معتقد هستم پس از عبارتی که نوشته شده است مگر بموجب درخواستهای صادره که از طرف اداره محاسبات وزارت مالیه حواله شده و باهضاء وزیر مالیه رسیده این قید هم بشود که «صحت خرج در آن تصدیق شده باشد» آن وقت البته برای اینکه معلوم شود که از طرف چه هیئتی و چه مأمورینی این صحت خرج تصدیق شود این تبصره را پیشنهاد کردم که این تصدیق و تطبیق درخواست بوسیله مأمورینی خواهد بود که از طرف وزیر مالیه با موافقت رئیس محاسبات کل مالیه تعیین میشوند آنها مأمورند درخواستها را با دقت رسیدگی و تطبیق و صحت خرج آنرا تصدیق نمایند بعد بفرستند بخزانه داری

وزیر مالیه - در ماده هشت قانون سابق خزانه این لفظ توضیح شده علت اینکه در این پیشنهاد این مسئله را ما توضیح نکردیم برای این بود که در خود خزانه این کار بشود و محتاج باین نباشد که در دو جا این کار را بکنیم و الا اصولاً با این نظر مغایرتی نیست و باین ترتیب که آقای احتشام زاده پیشنهاد کرده اند گذاشتن آن در اینجا مانعی ندارد اگر هم نوشته نشود در این قانون ما خودمان هم در محاسبات و هم در خزانه داری میکنیم ولی چون آقای احتشام زاده اینطور عقیده دارند که در قانون تصریح شود و نباید با وجودش و با اساس مخالفت کرد بنده مخالفی ندارم اگر خبر و اعضاء کمیسیون بخواهند موافقت کنند و قبول کنند بنده ضرری نمیبینم توضیح يك مطلب کلی است باسائی - یکدفعه دیگر بخوانند

(پیشنهاد آقای احتشام زاده بشرح سابق خوانده شد) مخبر - حالا باشد چون ماده را يك اصلاح دیگر هم کردیم در خود ماده بدون تبصره بعمل میآید

رئیس - میباید برای بعد از تنفس رفیع - خبر حالا نیم ساعت به ظهر است بهتر

است این چند دقیقه را هم بنشینیم ظهر هم جلسه را ختم کنیم

رئیس - راجع به پیشنهاد آقای احتشام زاده آقای مخبر گفتند باید اصلاح شود

وزیر مالیه در تنفس اصلاح میکنیم (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - ماده هشتم بشکل جدید در آمده قرائت می شود (بشرح ذیل خوانده شد)

ماده هشتم - هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی و یا جنسی از خزانه داری کل نادیده نخواهد شد مگر در حدود اعتباراتی که از طرف مجلس شورای ملی تصویب و بموجب درخواستهای صادره از طرف محاسبات وزارت مالیه حواله شده و قسمت خرج آن از طرف هیئتی که وزیر مالیه با موافقت رئیس محاسبات کل تعیین مینماید تصدیق شده و به امضای وزیر مالیه رسیده باشد و هم چنین هیچگونه اجازه پرداخت جدید در حدود اعتبارات مصوبه صادر نخواهد شد مگر اینکه پس از وضع مبلغ و مقدار حوالجاتی که قبلاً صادر شده است معلوم شود مبلغ و مقدار لازم برای پرداخت حوالجات جدید موجود است

رئیس - نظر آقای احتشام زاده را که نامین میکنند احتشام زاده - بلی

رئیس - نظر آقای زوار را چطور ؟ زوار - خیر

وزیر مالیه - اجازه میفرمائید این اصلاحی که شده است يك مرتبه دیگر قرائت شود (بشرح سابق خوانده شد)

وزیر مالیه - این جا صحبت خرج نیست مقصود تطبیق با اعتبار مصوبه است و آن هیئت ناظر در خرج

خزانه دار نیست و باید اینجا نوشته شود که مطابقت درخواست های صادره از طرف آن هیئت تصدیق شود رئیس - پیشنهاد آقای زوار

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده هشتم را اینطور پیشنهاد میکنم :

ماده ۸ - هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی و جنسی از خزانه دار کل نادیده نخواهد شد مگر بموجب بودجه کل مملکتی که از تصویب مجلس شورای ملی گذشته باشد

رئیس - آقای زوار

زوار - عرض کنم که پیشنهاد بنده تقریباً خلاصه ماده هشتم است و چیزی هست يك خرده حشو وزائد آنرا قائل نشده است البته تصدیق دارید که هیچ پولی داده نمی شود مگر به تصویب مجلس شورای ملی و مخارج مملکتی تصویب نخواهد شد مگر این که به تصویب مجلس شورای ملی برسد و این بود که بنده این پیشنهاد را کردم که این خزانه داری که خواهد آمد آن عملیات سلف خودش را که شروع به حاتم بخشی شده بود تعقیب نکند و بعلاوه يك مطلب دیگری را بنده در این پیشنهاد منظور کرده ام و آن این است که بودجه مملکتی به مجلس بیاید و اگر قائل شوم به این که خزانه دار بدون تصویب مجلس شورای ملی دیناری به ادارات دولتی نخواهد داد تصور میکنم بودجه هم آرد تر به مجلس بیاید و این آرزو در دل نمایندگان نخواهد ماند که بودجه تفصیلی را در مجلس ندیدیم از این نقطه نظر بنده این پیشنهاد را کردم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - يك موضوعی را آقای زوار توجه دادند که حقیقه این موضوع فوق العاده اهمیت دارد و بنده هم فوق العاده عاشق آن هستم لکن عرض میکنم که عمل نیست اگر ما موفق شویم که همطوریکه

قانون اساسی معین کرده است در نیمه سال دولت بتواند اعتبارات موجوده خودش و جمع مخارجی را که پیش بینی میکند و در مملکت باید بشود به مجلس بیاورد آنوقت مسلم است که میتوانیم خزانه دار را مکلف کنیم که خارج از این حد زود ولی این در وقتی است که دولت بتواند تمام مخارج خودش را که در عرض سال به آن محتاج خواهد شد به مجلس بیاورد و يك اعتبار کلی در بودجه قید شود لکن باید ما در مقام عمل وارد شویم که هنوز مملکت ما تصدیق نکنید که آنجور چرخهایش بران نیفتاده است که مثل مملکت فرانسه یا مملکت انگلیس از اول خزانه دار یا وزارت مالیه بودجه را در نظر بگیرد و معین کند آنوقت بیاورد بمجلس و در مجلس تصویب شود و در آن مهالك که چرخهاشان بران افتاده است از اول سال وزیر مالیه تمام مخارج را در نظر میگیرد و بمجلس می آورد و وسط سال محتاج نیست که رئیس الوزراء بیاید و لایحه بیاورد محتاج نیست چرا ؟ برای اینکه تصدیق بفرمائید که چرخهای آنها کاملاً بران است و تمام مخارج يك سال را خود دولت در نحت نظر گرفته است اما هنوز چرخهای مملکتان آنجور راه نیفتاده است که در عرض سال محتاج بلوایج جدیدی نشوم یعنی چه ؟ یعنی اول سال هنوز دولت نمیتواند تمام مخارجش را پیش بینی کند و بمجلس بیاورد پس وقتی که يك مخارجی در وسط سال پیش میآید دولت نمیتواند آنرا در حدود بودجه ابتدا در نظر بگیرد ناچار است که در عرض سال دست دولت هم باز باشد و بتواند که لایحه بمجلس بیاورد ولی فعلاً محل امیدواری است و شاید انشاء الله با این امنیتی که داریم بتوانیم موفق شویم که تا سه چهار سال دیگر دولت اول سال بودجه اش را با تمام مخارج مترقبه و غیر مترقبه که احتمال میدهد پیش بیاید در نظر بگیرد و محتاج بلوایج جدید نباشد از این جهت بنده نمیتوانم موافقت کنم

وزار - اجازه میفرمائید يك توضیحی دارم عرض کنم ؟
رئیس - میشود آقا .

وزار - استدعا میکنم بفرمائید يك مرتبه دیگر پیشنهاد بنده را بخوانند
(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - رأی گرفته می شود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای زوار . آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عدد قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد
وزیر مالیه - اجازه میفرمائید؟ آن اصلاح را تغییر دادیم و حالا تقدیم میکنم

رئیس - تبصره ها قرائت می شود . تبصره پیشنهادی آقای فهیمی
(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ذیل به ماده ۸ اضافه شود تبصره - خزانه داری کل مکلف است اسناد خرج حواله جانی را که میپردازد جمع آوری نموده و بضمیمه محاسبات کل خزانه داری به اداره کل محاسبات مالیه تحویل نماید .

رئیس - آقای فهیمی
فهیمی - آقای مدرس در ضمن فرمایشاتشان دو جمله اظهار فرمودند که هر دو خیلی اساسی بود یکی از آنها که عجاله رجوع شده است به کمیسیون و در آنجا مطالعه میشود یکی دیگر اینکه خزانه دار مکلف است که وجهی را به محل خودش بپردازد و باید هم این طور باشد اداره خزانه پس از اینکه درخواستهای قانونی را دریافت کرد باید وجوه آنرا به محل خودش برساند و مراقب باشد که آن وجوه کاملاً به مصرف خودش

برسد و اسناد خرج را تحویل بگیرد يك اختلافی است مدتها است در مالیه پیدا شده که اسناد خرج در خزانه باید جمع آوری شود با در محاسبات و بالاخره قراری داده اند که چند سواد و چند کپی از اسناد خرج به ادارات مختلفه داده شود ولی بدیهی است آن کسی که وجه را میگیرد يك سند خرج که بیشتر نخواهد داد و سند خرج باید به دست کسی برسد که وجه را پرداخته است و آن خزانه دار است و باید او مراقبت کند که وجه بصاحبش برسد و سند خرج آنرا بگیرد و ضمیمه محاسبات خودش بکند و به اداره محاسبات کل تحویل دهد بعضی مواقع حواله جانی است که کلبه وجه آن پرداخته نمیشود مثلاً حواله می دهیم که صد هزار تومان برای يك بنای بایک عملی خزانه باید بپردازد خزانه دار باید مراقبت کند که تمام آن وجه به مصرف رسیده است یا خیر و هر قدر به مصرف میرسد اسناد خرج آنرا جمع کند و هر قدر هم به مصرف نرسید صرفه جویی می شود و از اصل حواله موضوع کند و همینطور به اداره محاسبات کل صورت بدهد که از این مبلغ چه قدر پرداخته شده و چه قدر باقی مانده است و در قانون محاسبات عمومی هم این توضیح داده شده است که حسابی که خزانه میدهد شامل است از مبلغ مصوبه مجلس و مبلغ حواله شده و مبلغ پرداخته شده و باقی که از حساب بر کشت میکنند بنا بر این یکی از وظائف مهم خزانه دار کل این است که مراقبت کند حواله جانی که به آنجا میرسد که به محل خودش و مبلغ معینه خودش مصرف شود و آنچه را که میدهد اسناد خرج آنرا جمع آوری کند و حساب آنرا به محاسبات کل مطالب بدهد . این قسمت در سایر قوانینی که قبل از این بود قید نشده بود و تولید يك اختلافاتی میکرد حالا که عرض کردم اخیراً این سنوات يك قرار هائی در وزارت مالیه برای این کار گذارده اند و يك سواد هائی از سند خرجها ضبط میکنند ولی برای اینکه تکلیف

این کار کاملاً روشن باشد بنده گمان میکنم باید این تبصره در این مورد در ماده قید شود که اولاً تصریح بکند که خزانه دار در پرداخت وجوه و مصرف معینه خودش مراقبت کند و مواظب باشد که در محل خودش خرج شود و اسناد خرج را تحویل بگیرد و محاسبات بدهد وزیر مالیه - يك مرتبه دیگر این پیشنهاد قرائت شود .
(بشرح سابق قرائت شد)

وزیر مالیه - اصل مطلب و نظری که دارند البته منطقی است ولی بعقیده بنده این يك چیزی نیست که ما در قانون بگذاریم . این کار از تنظیمات و از امور داخلی است که خزانه دار یا محاسبات وزارت مالیه این طور صلاح بدانند که هر وقت سند خرج گرفته میشود به نسخ متعدده گرفته شود یا يك نسخه در خزانه بماند و يك نسخه برود در محاسبات یا سواد شود اینها يك چیز هائی است که مربوط به تنظیمات داخلی است و در قانون نوشتن آن خوب نیست . ولی البته آن مقصودی را که نماینده محترم دارند از اینکه سند خرج در موقع پرداخت وجه گرفته شود و این سند خرج هم بالاخره با خودش یا سوادش با اداره محاسبات برسد این يك مسئله خیلی مسلم صحیحی است عمل هم الان باین ترتیب جاری است و آنرا باید بترتیبان داخلی اداری گذاشت که خود وزارت خزانه ترتیب دهد و بنده خیلی متشکر بشوم اگر نماینده محترم تبصره شان پس بگیرند و خود این تذکره تذکری است از برای اینکه مقصود ایشان بطور صحیح تأمین شود

فهیمی - بنده هم مسترد میدارم
رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی
(بنحو ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را بماده هشتم علاوه میکنم :
تبصره - خزانه داری کل مکلف است که همه ساله محاسبات جمعی امنای مالیه ایالات و ولایات را تفزیز

نموده و مفاسد حساب به آنها بدهد و نیز امنای مالیه هر محل هم مکلف خواهند بود که محاسبه مودیان محل خود را همه ساله تفزیز نموده و مفاسد حساب به آنها رد نماید .

رئیس - آقای دهستانی
دهستانی - ماده ۶۳ به بنده اجازه نمیدهد که کیفیت این مفاسد حساب را بعرض آقایان رسانم قبل از آمدن امریکائیا معمول بود که اتمام امنای مالیه مفاسد حساب میدادند و همینطور امنای مالیه هم به مودیان محلی مفاسد میدادند ولی بعد از آمدن امریکائیا این مسئله موقوف شد بقابای دولتی در دفاتر دولت میبینید قسمت عمده اس از این جهت است که امنای مالیه پول را گرفته اند و قبوضات شخصی داده اند باصلاً نداده اند ولی در دفتر دولتی يك مبلغ هنگفتی بپای مردمان بدبخت بیچاره گذاشته اند پس علك این عمل چیست ؟ برای این بوده است که مفاسد میدادند چنانچه يك امین مالیه که متصدی بوده است میرفته و يك نفر نازه کمی آمده آن بقایار را مأمور قدیم به مأمور نازه تحویل می داده و همانطور به مأمور بعدی آن باقی جمع میشد ...

مهدوی - صحیح است
دهستانی - وعجاله آن بقایا يك ارثی برای مأمورین مالیه شده است این بود که بنده پیشنهاد کردم که خزانه داری کل به مأمورین مالیه مفاسد بدهد و همینطور مأمورین محلی هم به مودیان مفاسد بدهند که اسباب زحمت مردم نشود و طلب دولت هم از بین رود

رئیس - آقای آقاسید یعقوب
آقاسید یعقوب - بنده از آقای مهدوی که عضو کمیسیون بودجه است و صحیح است میگوید تعجب می کنم که مفاسد حساب را باید خزانه دار بدهد . ماده یازدهم را اگر آقای دهستانی ملاحظه فرموده بودند این اشکال پیش نمی آمد و خوب است که هر وقت يك لایحه مطرح میشود تمام مواد آنرا نظر کنیم آنوقت

مستحضر میشود که کمیسیون بودجه و دولت تمام این نظریات را تحت نظر گرفته است این مسئله را آقای افشار در کمیسیون پیشنهاد کرد و بنده هم کاملاً با ایشان موافق بودم و اکثریت هم موافقت کرد و نظرشان این بود که مفاسد حساب داخلی به خزانه دار ندارد و باید رئیس محاسبات بدهد و ماده دوازدهم هم

بعضی از نمایندگان - ماده ۱۲ است
آقای سید یعقوب - بلی ماده دوازدهم هم این مسئله را کاملاً تأمین میکند و خزانه دار مکلف است در موعد مقرر صورت محقق عوائد وصول شده و مخارج پرداختی مملکتی را به اداره محاسبات ارسال دارد و رئیس محاسبات کل مالیه مکلف خواهد بود لایحه تفریق بودجه را تهیه و مفاسد به مأمورین صاحب جمع بدهد پس کاملاً آن نظری که آقای دهستان داشتند در کمیسیون بودجه تأمین شده است و چند روز هم در کمیسیون در این باب مذاکره کردم و آقای وزیر مالیه هم که ناخوش بودند آمدند و نزدیک اینرا دادیم و مسئله مفاسد حساب کاملاً منظور نظر ما بود و ایشان فرمودند که خزانه دار باید به رئیس محاسبات صورت بدهد و رئیس محاسبات که محاسبات پیش او تمرکز دارد مفاسد حساب را بدهد و مطابق ماده دوازدهم هم مقصود شما کاملاً تأمین و مراعات شده است

رئیس - رأی میگیریم آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر آقای دهستانی (بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم بصره ذیل به ماده ۸ اضافه شود
بصره - خزانه دار کل مکلف خواهد بود که در هر سه ماه راپورت کلیه عملیات خود را از جمع و خرج بجزء معین طبع و توزیع نماید

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - چون رئیس کل مالیه نیست و بنده راپورت سه ماهه را خیلی لازم میدانم و خوب نیست موقوف شود برای اینکه عملیات خوب نیست در همان خزانه بماند و خوب است عامه هم بدانند بنده معتقدم که اگر بنا باشد راپورت سه ماهه طبع و توزیع شود حتی الامکان خزانه مراقبت خواهد کرد که نزدیک محاسبات مرتب باشد و بعلاوه مردم هم از جمع و خرج و عایدات مستحضر خواهند شد. باین ملاحظه است که بنده پیشنهاد کردم که آن راپورت سه ماهه را طبع و توزیع کنند که با فکر عامه برسد و مردم این مملکت بدانند که این خزانه دار بکه آمده است چه کرده است

مخبر - عرض کنم. مسائلی را که در نتیجه تجربه معلوم شده است که ضرر آن بیش از فوایدش است بعقبه بنده باید ترک کرد. از تجربه معلوم شد که این راپورت سه ماهه در سال با مخلفاتش که در اطراف آن تهیه دیده بودند چهل هزار تومان خرج طبع و توزیع این راپورت بود بنده از آقای دهستانی میپرسم که اولاً کدام يك از افراد این ملت را سراغ دارید که این راپورت ها را خوانده باشد...

افسر - و اعتراضی کرده باشد
مخبر - و بقول ایشان اعتراضی کرده باشد و اگر وکلای مجلس شورای ملی منظور ایشان است آنها هم به کمیسیون بودجه رجوع میکنند و صورت جمع و خرج آنجا است و در آنجا می آیند و ملاحظه میکنند و اعتراضی هم داشته باشند مطابق حق قانونی خود اعتراض میکنند بنا بر این این يك کار تقریباً بی نتیجه بوده است که نا حالا بعمل آمده و برای آتیه هم بنده گمان نمیکنم نتیجه داشته باشد و این هم نظیر جمله هائی است است که در وزارت خانه ها طبع و توزیع میشود که آنها هم برای پیدا کردن يك شغلی برای يك اشخاصی است

آقای رفیع

رفیع - عرض کنم که تقریباً ایشان نظریات بنده را اظهار کردند و بنده هم مخالف هستم مبالغی خرج میگردیم و فایده نداشت. حتی بنده میخواستم از آقایان نمایندگان محترم نمنا کنم که این صورت مذاکرات مجلس را هم که نوشته میشود متروک کنند برای اینکه خود مطبوعات ما امروز بقدری کامل شده است که همه را مطبوعات مینویسند

بعضی از نمایندگان - خیر هیچ نمینویسند
رفیع - این ربط ما را میداریم يك مخارج هنگفتی نمیکشیم و بنده این را بوقع خود عرض خواهم کرد و اینها يك مخارج غیر ضروری است و مخصوصاً که باید به السنة خارجی هم بنویسند و به اطراف بفرستند و بعلاوه در آن راپورت ها اصلاً معلوم نمیکرد که چقدر عوائد داریم و چقدر مخارج داریم و هیچ نشان نمیداد و این مختصصین که رفتند ما فهمیدیم که چه عوائدی برای ما تمرکز یافته است و تا این وقت نمیدانستیم

دهستانی - برای موافقت با نظریه آقایان بنده هر شش ماه به ششاه پیشنهاد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا احتشام زاده - به پیشنهاد آقای دهستانی رأی گرفته نشد

رئیس - ایشان پیشنهادشان را ششاه کردند پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا هم ششاه است

(پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا بمضمون ذیل خوانده شد)
بصره - هر ششاه عملیات خزانه را طبع و منتشر خواهند داشت

رئیس - آقای محمد ولی میرزا
محمدولی میرزا - بنده با وجود اینکه نمیخواهم بیانات نماینده محترم را نزدیک کرده باشم عرض میکنم که از نقطه نظر تجربه یکی از عملیات مفیدی که در این مدت شده را بخوانیم یا نه ؟

است این کتابچه بود که هر سه ماه يك مرتبه منتشر میشد و ما را از يك اقلای مسبوق میکرد که بهیچوجه با مراجعه به کمیسیون بودجه ما نمیتوانستیم آن اطلاعات را داشته باشیم این يك کتابچه است که منتشر میشد و اقسلام و ارقام را منتشر میکرد و در اطراف آن ممکن بود يك تنقیدات مفیدی بکنند و بنده از نقطه نظر اینکه عملیات مالیه و خزانه و جمع و خرج مملکتی خصوصاً باید مورد بحث عموم ملت واقع شود و از این نقطه نظر که بنده نهایت استفاده را تصور میکنم از این راپورت ها کرده باشم و اگر بعضی از آقایان اطلاعاتشان از منبع و مبداء بوده و محتاج نبودند که به آن کتابچه مراجعه کنند ولی اشخاصی مثل بنده و دیگران خیلی استفاده کردیم و خیلی چیزها از این کتابچه استنباط کردیم و باین جهت این پیشنهاد را کردم و ضروری می بینم که هر شش ماه يك مرتبه يك همچو مجله منتشر شود

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بطوریکه آقای شیروانی فرمودند تجربه به ما ثابت کرده است که راپورتی که داده میشد مورد استفاده نبود و غالباً دیده میشد که آقایان نمایندگان کمتر مطالعه میکردند ولی اتفاقاً يك خرجهای زائد بی جهت تولید میکرد که بنظر بنده هیچ مورد نداشت اگر مقصود اطلاع آقایان نمایندگان است که تمام قضایای مالی از مجلس میگردد و اگر مقصود عامه است آن کتابچه ها اصلاً در دسترس عامه نیست که اطلاع پیدا کنند يك کتابچه طبع و توزیع میشد و دست خود آقایان میباند و جامعه هم از آن هیچ اطلاعی پیدا نمیکند و مفید نیست

رئیس - رأی میگیریم به این پیشنهاد آقایانیکه

قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی

را بخوانیم یا نه ؟

مستحضر میشود که کمیسیون بودجه و دولت تمام این نظریات را تحت نظر گرفته است ، این مسئله را آقای افشار در کمیسیون پیشنهاد کرد و بنده هم کاملاً با ایشان موافق بودم و اکثریت هم موافقت کرد و نظرشان این بود که مفاصا حساب دخلی به خزانه دار ندارد و باید رئیس محاسبات بدهد و ماده بازدم هم

بعضی از نمایندگان - ماده ۱۲ است

آقا سید یعقوب - بلی ماده دوازدهم هم این مسئله را کاملاً تأمین میکند و خزانه دار مکلف است در موعد مقرر صورت محقق عوائد وصول شده و مخارج پرداختی مملکتی را به اداره محاسبات ارسال دارد و رئیس محاسبات کل مالیه مکلف خواهد بود لایحه تفریق بودجه را تهیه و مفاصا به مأمورین صاحب جمع بدهد . پس کاملاً آن نظری که آقای دهستانی داشتند در کمیسیون بودجه تأمین شده است و چند روز هم در کمیسیون در این باب مذاکره کردیم و آقای وزیر مالیه هم که ناخوش بودند آمدند و ترتیب اینرا دادیم و مسئله مفاصا حساب کاملاً منظور نظر ما بود و ایشان فرمودند که خزانه دار باید به رئیس محاسبات صورت بدهد و رئیس محاسبات که محاسبات پیش او تمرکز دارد مفاصا حساب را بدهد و مطابق ماده دوازدهم و هم مقصود شما کاملاً تأمین و مراعات شده است

رئیس - رأی میگیریم . آقایان که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد دیگر آقای دهستانی
(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم تبصره ذیل به ماده ۸ اضافه شود

تبصره - خزانه دار کل مکلف خواهد بود که در هر سه ماه راپورت کلیه عملیات خود را از جمع و خرج بجزء معین طبع و توزیع نماید

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - چون رئیس کل مالیه نیست و بنده راپورت سه ماهه را خیلی لازم میدانم و خوب نیست موقوف شود برای اینکه عملیات خوب نیست در همان خزانه بماند و خوب است عامه هم بدانند . بنده معتقدم که اگر بنا باشد راپورت سه ماهه طبع و توزیع شود حق الامکان خزانه مراقبت خواهد کرد که ترتیب محاسباتش مرتب باشد و بعلاوه مردم هم از جمع و خرج و عایدات مستحضر خواهند شد . باین ملاحظه است که بنده پیشنهاد کردم که آن راپورت سه ماهه را طبع و توزیع کنند که با فکر عامه برسد و مردم این مملکت بدانند که این خزانه دار بکه آمده است چه کرده است

مخبر - عرض کنم . مسائلی را که در نتیجه تجربه معلوم شده است که ضرر آن بیش از نفعش است بعقبه بنده باید ترك کرد . از تجربه معلوم شد که این راپورت سه ماهه در سال با مخلفاتش که در اطراف آن تهیه دیده بودند چهل هزار تومان خرج طبع و توزیع این راپورت بود بنده از آقای دهستانی میپرسم که اولاً کدام يك از افراد این ملت را سراغ دارید که این راپورت ها را خوانده باشد ...

افسر - و اعتراض کرده باشد

مخبر - و بقول ایشان اعتراض کرده باشد و اگر وکلای مجلس شورای ملی منظور ایشان است آنها هم به کمیسیون بودجه رجوع میکنند و صورت جمع و خرج آنجا است و در آنجا می آیند و ملاحظه میکنند و اعتراض هم داشته باشند مطابق حق قانونی خود اعتراض میکنند بنا بر این این يك کار تقریباً بی نتیجه بوده است که نا حالا بعمل آمده و برای آئینه هم بنده گمان نمیکنم نتیجه داشته باشد و این هم نظیر جمله هائی است است که در وزارت خانه ها طبع و توزیع میشود که آنها هم برای پیدا کردن يك شغلی برای يك اشخاصی است

رئیس - آقای رفیع

رفیع - عرض کنم که تقریباً ایشان نظریات بنده را اظهار کردند و بنده هم مخالف هستم مبالغه خرج میگردیم و فایده نداشت . حق بنده میخواستم از آقایان نمایندگان محترم نمنا کنم که این صورت مذاکرات مجلس را هم که نوشته میشود متروک کنند برای اینکه خود مطبوعات ما امروز بقدری کامل شده است که همه را مینویسند

بعضی از نمایندگان - خیر هیچ مینویسند .

رفیع - و بی ربط ما بر میداریم يك مخارج هنگفتی میکنیم و بنده این را موقع خود عرض خواهم کرد و اینها يك مخارج غیر ضروری است و مخصوصاً که باید به السنة خارجی هم بنویسند و به اطراف بفرستند و بعلاوه در آن راپورت ها اصلاً معلوم نمیکرد که چقدر عوائد داریم و چقدر مخارج داریم و هیچ نشان نمیداد ولی متخصصین که رفتند ما فهمیدیم که چه عوائدی برای ما تمرکز یافته است و تا این وقت نمیدانستیم .

دهستانی - برای موافقت با نظریه آقایان بنده هر شش ماه به ششاه پیشنهاد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا

احتشام زاده - به پیشنهاد آقای دهستانی رأی گفته شد .

رئیس - ایشان پیشنهادشان را ششاه کردند پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا هم ششاه است .

(پیشنهاد آقای محمد ولی میرزا مضمون ذیل خوانده شد)
تبصره - هر شاه عملیات خزانه را طبع و منتشر خواهند داشت

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمدولی میرزا - بنده با وجود اینکه نمیخواهم بیانات نماینده محترم را تردید کرده باشم عرض میکنم که از نقطه نظر تجربه یکی از عملیات مفیدی که در این مدت شده

است این کتابچه بود که هر سه ماه يك مرتبه منتشر میشد و ما را از يك اقلامی مسبوق میکرد که بهیچوجه با مراجعه به کمیسیون بودجه ما نمیتوانستیم آن اطلاعات را داشته باشیم این يك کتابچه است که منتشر میشد و اقلام و ارقام را منتشر میکرد و در اطراف آن ممکن بود يك تنقیدات مفیدی بکنند و بنده از نقطه نظر اینکه عملیات مالیه و خزانه و جمع و خرج مملکتی خصوصاً باید مورد بحث عموم ملت واقع شود و از این نقطه نظر که بنده نهایت استفاده را تصور میکنم از این راپورت ها کرده باشم و اگر بعضی از آقایان اطلاعاتشان از منبع و مبداء بوده و محتاج نبودند که به آن کتابچه مراجعه کنند ولی اشخاصی مثل بنده و دیگران خیلی استفاده کردیم و خیلی چیزها از این کتابچه استنباط کردیم و باین جهت این پیشنهاد را کردم و ضروری می بینم که هر شش ماه يك مرتبه يك همچو مجله منتشر شود .

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بطوریکه آقای شیروانی فرمودند تجربه به ما ثابت کرده است که راپورتی که داده میشد مورد استفاده نبود و غالباً دیده میشد که آقایان نمایندگان کمتر مطالعه میکردند ولی اتفاقاً يك خرجهای زائد بی جهت تولید میکرد که بنظر بنده هیچ مورد نداشت اگر مقصود اطلاع آقایان نمایندگان است که تمام قضایای مالی از مجلس میگذرد و اگر مقصود عامه است آن کتابچه ها اصلاً در دسترس عامه نیست که اطلاع پیدا کنند يك کتابچه طبع و توزیع میشد و دست خود آقایان میباید و جامعه هم از آن هیچ اطلاعی پیدا نمیکند و مفید نیست .

رئیس - رأی میگیریم به این پیشنهاد آقایانیکه

قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - قابل توجه شد . پیشنهاد آقای فیروز آبادی

را بخوانیم یا نه ؟

فیروز آبادی - بلی

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که در هر سال دو مرتبه رئیس کل مالیه مکلف است يك صورت مختصری در سال که زیاده از دو هزار تومان خرج آن نشود طبع و توزیع نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - هر کار جزئی که بجهت ما صورت می گیرد يك مخارج زیادی برای آن معین میکنند آقا فرمودند که چهار هزار تومان خرج این چهار تا کتابچه شده است خدا شاهد است این حرف را که زدند من آتش گرفتم که چرا چهار هزار تومان باید خرج شود نمیدانم این حرف صدق است یا کذب . اگر صدق است که چرا چهار هزار تومان باید خرج چهار تا کتابچه بشود و اگر کذب است چرا باید این حرفها زده شود؟ در هر صورت بنده این پیشنهاد را کردم که در هر سال دو صورت که هر شاه شاه بشهء يك صورت مختصری بدهند و وجه و خرج آنها در سال دو هزار تومان زیادتر نشود. بنده این پیشنهاد را کردم حالا جزء اولش اگر دیگر موضوعی ندارد بجزء دومش رأی گرفته شود که مخارج آن در سال دو هزار تومان بیشتر نشود خوب فرضاً هر دفعه هزار کتابچه طبع کرده باشند

و چهار کتابچه که بیشتر بما ندادند چرا باید چهار هزار تومان تمام شود؟ این چه ترتیبی است در وزارت مالیه!

رئیس - آقای رفیع

رفیع - عرض کنم اولاً چهار دفعه نبود و نوزده راپری تا بحال داده اند

پس بفرمائید نوزده راپوری آن قدر خرجش شده است .

اول باید معلوم کنیم که قبول داریم که این راپرها طبع شود اگر قبول داریم که نوشته شود باید مخارج آنها قدرش بدیم و اگر گفتیم که نوشته نشود یا بنده موافقت میفرمایند و خرج هم ندارد و اگر نوشته شود مختصر دیگر معنی ندارد و به نمایندگان تنها که نباید داد به تمام ادارات و روزنامه ها باید بفرستند و بالاخره این خرج را دارا کر موافقت میفرمودید که این خرج اصلاً نشود بهتر بود وقتی که قرار شد راپورت نوشته شود خرجش را هم باید داد

رئیس - رای گرفته میشود. آقایانیکه این پیشنهاد

را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد . ماده هشتم یا سایر پیشنهاد

ها مراجعه میشود به کمیسیون مابقی مذاکرات میباشد برای جلسه آتی

(مجلس چهار دقیقه بعد از ظهر ختم شد)